

**Актуальні проблеми кримінального та
кримінально-процесуального права
анотований бібліографічний список**

2024. – Вип. 9 (травень). – 35 с.

<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>

1. **Агапова О. В.** До питання визначення спеціальних суб'єктів публічного адміністрування у сфері виконання кримінальних покарань та пробації [Електронний ресурс] / О. В. Агапова // Київ. часопис права. – 2024. – № 1. – С. 92-98. *Сформовано теоретичне підґрунтя до розуміння актуальних напрямів розвитку пенітенціарної системи України. Виокремлено головний суб'єкт, що наділений виключною компетенцією на забезпечення формування та реалізацію державної політики у сфері виконання кримінальних покарань та пробації – Міністерство юстиції України, та встановлено коло інших відповідальних суб'єктів, створених для забезпечення виконання завдань Державної кримінально-виконавчої служби України (ДКВС України). Окрему увагу приділено функціонуванню органів пробації та відзначено наполегливу роботу із запровадження цього інституту як ефективного чинника демократичного суспільства. Розкрито основні напрями функціонування єдиної державної установи – "Центр пробації". Наголошено на пріоритетній та вирішальній ролі органів та установ, що складають систему суб'єктів спеціальної компетенції у сфері юстиції України, а також їх безпосередньому впливі на успішність процесу ресоціалізації засуджених осіб.* Текст:

<http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/article/view/407/393>

2. **Актуальні питання судової експертології, криміналістики та кримінального процесу** : матеріали V міжнар. наук.–практ. конф., (Київ, 21 груд. 2023 р.) / Київ. НДІ суд. експертиз М-ва юстиції України ; [уклад. А. О. Полянський та ін. ; за заг. ред. Н. В. Нестор]. – Київ : Ліра-К, 2023. –

560 с. : іл., табл. – **Шифр зберігання в Бібліотеці: A830153** Зі змісту: *Особливості взаємодії органів досудового розслідування України з правоохоронними органами інших країн під час розслідування кримінальних правопорушень / С. О. Галаган. – С. 131-136; Криміналістичне забезпечення розслідування воєнних злочинів: поняття, зміст, практичний аспект / А. О. Левицький, О. М. Москалюк. – С. 243-249; Щодо недоліків дистанційного провадження у кримінальному процесі / Д. В. Малетов. – С. 279-282; Можливості використання біометричних технологій в криміналістиці і судовій експертизі в умовах воєнного стану / В. В. Негребецький. – С. 329-333; Криміналістична класифікація кримінальних кіберправопорушень / Я. В. Неділько. – С. 333-337; Судова експертиза в умовах воєнного стану / Т. В. Обіход. – С. 343-347; Міжнародно-правові механізми розслідування та притягнення до відповідальності країни-агресора за найтяжчі міжнародні злочини / М. І. Смирнов. – С. 426-430; До питання про особливості здійснення кримінального провадження в умовах воєнного стану / О. О. Степанченко. – С. 442-446; Особливості здійснення судово-експертної діяльності та судочинства в умовах воєнного стану / Т. М. Терещенко, А. М. Камінський. – С. 462-466; Проблеми документування воєнних злочинів на території воєнних дій / В. В. Топчій. – С. 471-475; Особливості організації виконання функцій судового-експертного забезпечення правосуддя органами правопорядку Французької Республіки / Ю. О. Чечіль. В. Р. Біла. – С. 523-527.*

3. **Андрусяк І. П. Понятійно-категоріальний апарат у сфері домашнього насильства** [Електронний ресурс] / І. П. Андрусяк // *Юрид. наук. електрон. журн.* – 2024. – № 3. – С. 18-20. *Подано розуміння термінопонять у сфері насильства, оскільки такий інститут теоретичної юриспруденції виступає цінним для нормопроектної, правореалізаційної та правотлумачної практики. Особливу увагу присвячено сфері приватно-правового насильства. Констатовано, що насильство може проявлятися на міждержавному рівні - приклад: війна, а також на приватному, коли члени*

суспільства страждають від насильницьких дій з боку іншої особи чи групи осіб. Виокремлено чотири суміжні поняття, які загалом відображають різні прояви насильства: домашнє, насильство з боку інтимного партнера, сімейне та гендерно зумовлене насильство. Зокрема вказано на відмінності домашнього і сімейного насильства: перше є ширшим поняттям, оскільки стосується будь-якого насильства, що відбувається в родинному колі, і може стосуватися близьких і дальніх родичів, співмешканців, осіб, які не перебувають в нормативному режимі визнання їх колом сім'ї, а другою відмінністю визначено факт спільного проживання. Текст: http://lsej.org.ua/3_2024/3.pdf

4. **Аркуша Л. І. До питання розсуду судді під час притягнення обвинуваченого до кримінальної відповідальності** [Електронний ресурс] / Лариса Ігорівна Аркуша, Владлена Костянтинівна Волошина, Владислав Васильович Сидорчук // Нове укр. право. – 2024. – № 1. – С. 99-104. Розглянуто обставини, визначені судом, які будуть пом'якшувати покарання. Наголошено на необхідності не просто їх ідентифікувати з матеріалів кримінального провадження відповідно до кримінального законодавства, а надати оцінку окремих обставин кримінального провадження та їх обґрунтування. На основі аналізу судової практики виокремлено види обставин, які були визнані судами як пом'якшувальні покарання, та зроблено висновок, що попри оцінний вид розсуду судді при оцінці пом'якшувальних обставин, у контексті ч. 2 ст. 66 Кримінального кодексу України (КК України) суддя спирається на ті обставини, про які заявляють сторони кримінального провадження в процесі судового провадження й обов'язково підтверджують їх відповідними доказами. Вказано, що суд має детально їх досліджувати, оцінюючи те, наскільки вони впливали на протиправну поведінку особи або ж свідчать про відносно низьку суспільну небезпеку обвинуваченого для уникнення можливої формалізації їх застосування. Текст:

<http://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/567/515>

5. **Бойко І. У Луцьку врятували від продажу історичну пам'ятку часів Київської Русі** [Електронний ресурс] / Іван Бойко // Україна молода. – 2024. – 4 трав. — Електрон. дані. *Йдеться про віднайдену у межах кримінального провадження на Волині історичну пам'ятку часів Київської Русі – вирізьблену кам'яну плиту XII - XIII ст. із зображенням двох ангелів. Також зусиллями прокурорів Луцької окружної прокуратури в межах того ж кримінального провадження від незаконного продажу на інтернет-аукціоні врятували іншу пам'ятку періоду Київської Русі – плиту XII - XIII ст. із зображенням "Святого воїна".* Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/196/183041/>

6. **Булкот Г. В. Шахрайство та корупція як об'єкт внутрішнього аудиту у корпоративному управлінні** / Г. В. Булкот // Економіка. Фінанси. Право. — 2024. — № 3. — С. 119-122. *Розглянуто проблему шахрайства та корупції в організаціях, зважаючи на складну взаємодію економічних, соціокультурних та організаційних факторів. Окреслено різні види шахрайства та корупції, такі як фінансові маніпуляції, використання конфлікту інтересів і неправомірне використання ресурсів. Розкрито методи виявлення та аналізу потенційних випадків шахрайства та корупції в організаціях, зокрема такі як аудит, розроблення контрольних процедур, аналіз фінансової звітності, застосування програмних засобів і систем моніторингу. Описано модель трьох ліній, що запропонована Інститутом внутрішніх аудиторів і спрямована на управління ризиками шахрайства та корупції в організаціях. Наведено оптимальні принципи, які сприяють ефективній ролі внутрішнього аудиту у запобіганні шахрайству та корупційній діяльності в організаціях.* Текст: <https://doi.org/10.37634/efp.2024.3.25>

7. **Верховна Рада України дозволила мобілізацію ув'язнених** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2024. – 8 трав. – Електрон. дані. *Йдеться про ухвалення Верховною Радою України (ВР України) законопроекту № 11079-1 "Про внесення змін до Кримінального,*

Кримінального процесуального та інших законодавчих актів України щодо запровадження інституту умовно-дострокового звільнення осіб від відбування покарання для безпосередньої їх участі в обороні країни, захисті її незалежності та територіальної цілісності". Надано перелік нових статей, якими доповнюється Кримінальний кодекс України (КК України), а також висвітлено нову ст. 81-1 КК України щодо злочинів, за якими засуджені не можуть бути мобілізовані на військову службу. Текст: <https://pravo.ua/verkhovna-rada-ukrainy-dozvolyla-mobilizatsiiu-uv-iaznenykh/>

8. Верховляд-Герасименко О. В. Позитивні зобов'язання держави щодо забезпечення права людини на повагу до її гідності у сфері кримінального судочинства [Електронний ресурс] / О. В. Верховляд-Герасименко // Міжнар. наук. журн. "Інтернаука". Серія : Юрид. науки. — 2023. — № 8 (66). — С. 93-106. *Проаналізовано поняття, типи, юридичні підстави та зміст позитивних зобов'язань держави щодо забезпечення права людини на повагу до її гідності у сфері кримінального судочинства. Акцентовано на питаннях забезпечення ув'язненим умов, сумісних із повагою людської гідності; надання особам, які позбавлені свободи або в інший спосіб перебувають під контролем держави, адекватної медичної допомоги та лікування; належних умов тримання під вартою осіб із фізичними вадами; надання психіатричного лікування особам під вартою, які мають психічні захворювання; ефективного розслідування випадків катувань чи іншого забороненого поводження.* Текст: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/16963302375112.pdf>

9. Вишневська Т. Справа про заволодіння землею на 291 млн: міністра Сольського взяли під варту [Електронний ресурс] / Тетяна Вишневська // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 26 квіт. — Електрон. дані. *Зазначено, що 23 квітня у Національному антикорупційному бюро України (НАБУ) повідомили, що викрили міністра аграрної політики та продовольства України Миколу Сольського на заволодінні державною землею вартістю 291 млн грн. Загалом йдеться про 1250 земельних ділянок*

площею 2493 га. За даними слідства, учасники схеми допомогли знищити документи, за якими право на постійне користування мали два держпідприємства. Після цього Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру склала акт про "самовільне зайняття" ділянок. Згодом території були передані під виглядом реалізації права на безплатну землю. Вказано, що Вищий антикорупційний суд України (ВАКС України) обрав для міністра запобіжний захід: взяли під варту на 60 днів, однак він може вийти під заставу - 75,7 млн грн. Текст: <https://focus.ua/uk/politics/642852-sprava-pro-zavolodinnya-zemleyu-na-291-mln-ministra-solskogo-vzyali-pid-vartu>

10. Глинська Н. В. Проблеми забезпечення прав особи при оскарженні повідомлення про підозру в об'єднаному кримінальному провадженні [Електронний ресурс] / Наталія Валеріївна Глинська, Ірина Володимирівна Басиста, Олександр Михайлович Дроздов // Нове укр. право. – 2024. – № 1. – С. 105-118. У межах проблематики пріоритетності забезпечення прав особи розглянуто ситуацію, яка має місце за об'єданого кримінального провадження та пов'язана з оскарженням повідомлення про підозру та подальшим оскарженням в апеляційному порядку в перебігу досудового розслідування ухвали слідчого судді про відмову в задоволенні скарги на повідомлення про зміну раніше повідомленої підозри. Доведено, що підозрюваний чи його захисник можуть оскаржити повідомлення про підозру в об'єднаному кримінальному провадженні на підставі п. 10 ч. 1 ст. 303 Кримінального процесуального кодексу України (КПК України). Резюмовано, що ухвала слідчого судді про відмову в задоволенні скарги на повідомлення про зміну раніше повідомленої підозри в об'єднаному кримінальному провадженні підлягає апеляційному оскарженню під час досудового розслідування на підставі ч. 2 ст. 309 КПК України, якщо хоча б одні матеріали досудового розслідування із цього об'єданого провадження внесені в Єдиний реєстр досудових розслідувань після введення в дію цих змін. Текст: <http://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/568/516>

11. **Жидовцев Я. В. Правові засади взаємодії органів досудового розслідування кримінальних правопорушень у сфері економіки** [Електронний ресурс] / Я. В. Жидовцев// Юрид. наук. електрон. журн. – 2024. – № 2. – С. 414-417. *Висвітлено проблеми щодо взаємодії органів досудового розслідування з органами виконавчої влади та місцевого самоврядування в процесі розслідування кримінальних правопорушень у сфері економіки. Проаналізовано законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти, що врегульовують відносини між органами досудового розслідування та державними органами і органами місцевого самоврядування (ОМС) щодо надання доказів та інформації, що стосуються обставин справи. Зокрема встановлено, що Законом України "Про Бюро економічної безпеки України" відносини щодо взаємодії урегульовані недостатньою мірою, що не дає можливості швидко й ефективно отримати необхідні документи, речові докази та іншу доказову інформацію. Вказано, що Кримінальний процесуальний кодекс України (КПК України) не містить норм, що врегульовують відносини щодо взаємодії, а галузевими підзаконними нормативно-правовими актами це питання урегульоване фрагментарно. Наголошено на потребі в удосконаленні вітчизняного законодавства щодо взаємодії органів досудового розслідування з органами державної влади та місцевого самоврядування в процесі розслідування злочинів у сфері економіки, зокрема запропоновано у КПК України конкретизувати форми такої взаємодії.* Текст: http://lsej.org.ua/2_2024/104.pdf

12. **Жовтюк О. В. Поняття, зміст та завдання техніко-криміналістичного забезпечення розслідування порушення законів та звичаїв війни** [Електронний ресурс] / О. В. Жовтюк // Юрид. наук. електрон. журн. – 2024. – № 2. – С. 418-422. *Розкрито поняття, зміст і завдання техніко-криміналістичного забезпечення розслідування порушення законів і звичаїв війни, відповідальність за які передбачена ст. 438 Кримінального кодексу України (КК України). Вказано, що ключові завдання, які вирішуються із застосуванням техніко-криміналістичних засобів під час*

розслідування порушення законів і звичаїв війни, є: виявлення, фіксація, вилучення і дослідження криміналістично значимої інформації; фіксація слідчих (розшукових) дій; інформаційно-довідкове забезпечення розслідування тощо. Сформовано визначення, що техніко-криміналістичне забезпечення розслідування порушення законів та звичаїв війни – це сукупність засобів, знарядь та система прийомів і рекомендацій їх застосування, які сприяють ефективному здійсненню кримінального провадження, відповідають досягненням науково-технічного прогресу, міжнародним стандартам, кращому досвіду іноземних держав та створюють умови для ефективного проведення досудового розслідування, судового провадження та запобігання воєнним злочинам, і зокрема – порушення законів і звичаїв війни. Текст: http://lsej.org.ua/2_2024/105.pdf

13. **Загородній І. В. Деякі аспекти використання поліграфічних досліджень в ході розкриття та розслідування особливо тяжких кримінальних правопорушень** [Електронний ресурс] / І. В. Загородній, В. Є. Загородній, Н. В. Чіпко // Юрид. наук. електрон. журн. – 2024. – № 2. – С. 418-422. *Розглянуто деякі аспекти використання поліграфічних досліджень в ході розкриття особливо тяжких кримінальних правопорушень. З'ясовано проблемні питання та шляхи їх вирішення. Проаналізовано переваги та обмеження такого інструменту, як поліграф, та звернено увагу на етичні питання та можливі проблеми його застосування з точки зору прав людини.* Текст: http://lsej.org.ua/2_2024/106.pdf

14. **Здоровило Т. "Слуга" отримав підозру: нардеп Клочко непосильною працею "заробив" 11 мільйонів** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2024. – 1 трав. – Електрон. дані. *Йдеться про повідомлення Національним антикорупційним бюро України (НАБУ) підозри у незаконному збагаченні на 11 млн грн народному депутату від фракції "Слуга народу" Андрію Клочку. Як повідомили у НАБУ, за даними слідства, у 2020 - 2021 рр. народний депутат набув у власність активи*

загальною вартістю 25 млн грн, і різниця між вартістю придбаного майна та коштами парламентарія становить 11 млн грн. У НАБУ відзначили, що викриття злочину відбулось після оприлюднення журналістських розслідувань, а також за сприяння Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК), і наразі дії підозрюваного кваліфіковано за ст. 368-5 Кримінального кодексу України (КК України). Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/180/183009/>

15. **Каленченко В. Д. Спосіб вчинення як основний елемент криміналістичної характеристики примушування до вступу в статевий зв'язок** [Електронний ресурс] / В. Д. Каленченко // Журн. східноєвроп. права : [електрон. наук.-практ. вид.] / ПВНЗ “Ун-т сучас. знань”. – 2024. – № 121. – С. 101-106. *Зазначено, що дії, спрямовані на примус до статевого зв'язку, розглядаються як протиправні лише у випадках, коли вони здійснюються проти волі потерпілої особи. Проаналізовано ідеальну модель криміналістичної характеристики та закономірно сформовані джерела доказової інформації, які допомагають у прогнозуванні та розслідуванні кримінальних правопорушень. Підсумовано, що до способів вчинення примусу до статевого зв'язку варто віднести різні сценарії примусових дій, зокрема ті, що супроводжуються погрозами та зловживанням владою.* Текст: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2024/04/kalenechenko_121.pdf

16. **Катишев К. Рада підвищила штрафи для ухилянтів** [Електронний ресурс] / Костянтин Катишев // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 9 трав. — Електрон. дані. *Наведено тези допису в Telegram народного депутата України Ярослава Железняка про ухвалення Верховною Радою України (ВР України) у другому читанні законопроекту № 10379 "Про внесення змін в Кримінальний кодекс та кодекс про адміністративне правопорушення за порушення мобілізації". Згідно з проектом Закону, за порушення правил військового обліку (ст. 210 Кодексу про адміністративні правопорушення (КУпАП)) встановлюватимуться такі штрафи: в мирний час – від 3400 до 5100 грн.; повторно впродовж року – від 5100 до 8500 грн.;*

в особливий період – від 17 000 до 25 500 грн. Також наведено перелік розмірів штрафів за порушення законодавства про оборону та мобілізацію (ст. 210-1 КУпАП). Вказано, що штрафи накладатимуть упродовж трьох місяців із дня виявлення правопорушення, але не пізніше одного року з моменту його вчинення. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4685324-rada-pidvyschyla-shtrafy-dlia-ukhyliantiv>

17. **ККС ВС визначив, коли релігійні переконання громадянина виключають кримінальну відповідальність за ухилення від призову на військову службу під час мобілізації** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2024. – 8 трав. – Електрон. дані. Подано висновок Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду (ККС ВС) у справі № 344/12021/22 щодо кримінальної відповідальності за відмову з релігійних міркувань від призову на військову службу під час мобілізації. Наведено аргументи суду щодо кримінально-правової кваліфікації означених дій особи відповідно до ст. 336 Кримінального кодексу України (КК України) та констатовано, що "відмовляючись від служби у збройних силах з міркувань совісті, особа має продемонструвати наявність у неї відповідних глибоких, щирих і послідовних релігійних переконань певними даними, крім власних слів та тверджень близьких осіб". Текст: <https://pravo.ua/kks-vs-vyznachyv-koly-relihiini-perekonannia-hromadianyna-vykliuchaiut-kryminalnu-vidpovidalnist-za-ukhylennia-vid-pryzovu-na-viiskovu-sluzhbu-pid-chas-mobilizatsii/>

18. **КМУ пропонує вдосконалити регулювання механізмів міжнародного співробітництва в кримінальних справах** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2024. – 29 квіт. — Електрон. дані. Йдеться про зареєстрований у Верховній Раді України (ВР України) урядовий законопроект № 11223 "Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та інших законодавчих актів України щодо міжнародного співробітництва під час кримінального провадження", який спрямований на вдосконалення наявних механізмів міжнародного співробітництва у кримінальних справах. Окреслено запропоновані у законопроекті зміни до

Кримінального кодексу України (КК України) та Кримінального процесуального кодексу України (КПК України), зорема щодо: усунення недоліків процесуального регулювання оголошення особи у міжнародний розшук; усунення невідповідності законодавства України рекомендаціям Групи з розроблення фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей та фінансуванням тероризму (FATF), що визначають стандарти у сфері міжнародного співробітництва у кримінальних справах та з питань протидії відмиванню коштів; створення правової підстави для співробітництва з Прокуратурою Європейського Союзу (ЄС) тощо. Текст: <https://pravo.ua/kmu-proponuie-vdoskonalyty-rehuliuvannia-mekhanizmi-v-mizhnarodnoho-spivrobitnytstva-u-kryminalnykh-spravakh/>

19. Коломойському повідомлено про підозру в організації замовного вбивства [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2024. – 8 трав. – Електрон. дані. *Йдеться про повідомлення бізнесмену Ігорю Коломойському нової підозри у вчиненні злочину, пов'язаного з організацією замовного вбивства. Як повідомили в Офісі Генерального прокурора, "підозрюваний, діючи з мотивів особистої помсти, замовив вбивство директора однієї з юридичних компаній за невиконання вимог щодо анулювання та визнання недійсними рішень загальних зборів акціонерів відкритого акціонерного товариства". Зазначено, що наразі досудове розслідування у кримінальному провадженні триває та здійснюється слідчими Головного слідчого управління Національної поліції України за оперативного супроводу Департаменту карного розшуку Національної поліції України при взаємодії з Службою безпеки України (СБУ). Текст: <https://pravo.ua/kolomoiskomu-povidomleno-pro-pidozru-v-orhanizatsii-zamovnoho-vbyvstva/>*

20. Комітет з питань правоохоронної діяльності ВР рекомендує прийняти в цілому три законопроекти [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2024. – 2 трав. – Електрон. дані. *Йдеться про розгляд Комітетом Верховної Ради України (ВР України) з питань правоохоронної*

діяльності низки законопроектів, підготовлених до розгляду у першому та другому читаннях. Зазначено, що Комітет підтримав законопроекти: про внесення зміни до ч. 1 ст. 14 Закону України "Про оперативно-розшукову діяльність" (№ 11168), розробленого з метою забезпечення безперервного та безперешкодного здійснення прокурорами Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) покладених на них функцій; про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України (КК України) щодо посилення відповідальності за військові правопорушення (№ 10379); про внесення змін до ст. 184 Кодексу України про адміністративні правопорушення (КУпАП) щодо усунення законодавчого недоліку (прогалини) відносно адміністративної відповідальності батьків або осіб, які їх замінюють, за ухилення від виконання передбачених законодавством обов'язків щодо забезпечення необхідних умов життя, навчання та виховання малолітніх дітей (№ 9390); про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України (КПК України) щодо оперативності кримінального провадження з дотримання міжнародних стандартів та принципу верховенства права (№ 11039). Текст: <https://pravo.ua/komitet-z-pytan-pravookhoronnoi-diialnosti-vr-rekomenduie-pryiniaty-v-tsilomu-try-zakonoproiekty/>

21. **Комітет з питань правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти в цілому три законопроекти** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Верхов. Рада України: офіц. вебпортал. – 2024. – 1 трав. – Електрон. дані. Подано інформацію, що 1 травня 2024 р. на позачерговому засіданні члени Комітету розглянули проєкт Закону про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу (КПК) України, Кримінального кодексу (КК) України та інших законів України щодо запровадження діяльності Спеціалізованої економічної прокуратури (реєстр. № 11087). Повідомлено, що Комітет розглянув у першому читанні і рекомендував прийняти за основу проєкт Закону про внесення змін до КПК України щодо оперативності

кримінального провадження з дотримання міжнародних стандартів та принципу верховенства права (реєстр. № 11039). Текст: https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/249122.html

22. **Комітет з питань правоохоронної діяльності рекомендує прийняти за основу законопроект щодо запровадження відповідальності за порушення вимог щодо утримання та експлуатації об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Верхов. Рада України: офіц. вебпортал. – 2024. – 3 трав. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що Комітет Верховної Ради України (ВР України) з питань правоохоронної діяльності на засіданні 2 травня 2024 р. розглянув проєкт Закону України "Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України щодо запровадження відповідальності за порушення вимог щодо утримання та експлуатації об'єктів фонду захисних споруд цивільного захисту"* (реєстр. № 9362-1), поданий народним депутатом України Бондаренком О. В. та ін. Метою законопроекту є запровадження адміністративної та кримінальної відповідальності за порушення вимог щодо утримання та експлуатації об'єктів фонду захисних споруд і посилення відповідальності за порушення вимог пожежної та техногенної безпеки. Текст: https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/249186.html

23. **Комітет з питань правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді прийняти за основу законопроект щодо посилення відповідальності за дрібне викрадення чужого майна** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Верхов. Рада України: офіц. вебпортал. – 2024. – 3 трав. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що Комітет Верховної Ради України (ВР України) з питань правоохоронної діяльності на засіданні 2 травня 2024 р. розглянув проєкт Закону України "Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за дрібне викрадення чужого майна", реєстр. № 11068. Законопроектом врегульовуються питання правовідносин*

в адміністративній та кримінально-правовій сферах задля забезпечення більш ефективного, справедливого застосування покарання за фактами дрібних крадіжок, а також удосконалюється порядок кваліфікації дрібного викрадення чужого майна. Члени Комітету підтримали запропоновані законопроект змін та прийняли рішення рекомендувати ВР України проєкт Закону (реєстр. № 11068) за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу. Текст:

https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/249183.html

24. **Котюк М. В. Судові експертизи під час розслідування державної зради в умовах воєнного стану** [Електронний ресурс] / М. В. Котюк // Юрид. наук. електрон. журн. – 2024. – № 2. – С. 433-437. Досліджено актуальні проблеми ролі судових експертиз у формуванні та реалізації методики розслідування державної зради в умовах воєнного стану. Проаналізовано наукові підходи до значення проведення результатів судових експертиз під час розслідування державної зради. Окреслено найбільш поширені форми використання спеціальних знань та видів судових експертиз під час розслідування державної зради. Обґрунтовано, що перспективним напрямом удосконалення методики розслідування державної зради є розробка і побудова системи типових комплексів (блоків) судових експертиз, а також визначення переліку основних питань, що підлягають встановленню. Текст: http://lsej.org.ua/2_2024/109.pdf

25. **Кравчук О. О. Чи можлива провокація в справах за участі викривача?** [Електронний ресурс] / О. О. Кравчук, С. М. Мойсак // Юрид. наук. електрон. журн. – 2024. – № 2. – С. 438-441. Досліджено питання можливості застосування провокації в справах за участі викривача, зокрема, в аспекті матеріальної зацікавленості цього учасника в результатах кримінального провадження. Зазначено, що на практиці викривач може бути агентом правоохоронних органів, якого залучено до розслідування корупційного кримінального правопорушення з допомогою негласних слідчих (розшукових) дій, та встановлено, що ні повідомлення про

кримінальне правопорушення, ні участь викривача в справі як агента правоохоронних органів самі по собі не є провокацією. Відзначено, що в той же час, участь викривача в розслідуванні як агента правоохоронних органів може бути підозрілою ситуацією, що підлягає перевірці в разі подання заяви про провокацію. Наголошено, що мотиви викривача (зокрема, отримання винагороди та додаткових гарантій прав викривача), їх вплив на активність (пасивність) його поведінки в ході досудового розслідування, мають бути враховані при оцінці достовірності показань викривача та результатів слідчих дій, проведених за його участі. Окрім того зазначено, що суд при оцінці показань викривача, який має право на винагороду, враховує те, що ця особа є зацікавленою в результатах розслідування, з тією особливістю, що така зацікавленість є законною. Текст: http://lsej.org.ua/2_2024/110.pdf

26. Кривда М. Олександра Матвійчук: "Не знаємо - ми в кінці цієї війни, всередині чи тільки на початку" [Електронний ресурс] / Марина Кривда // Україна молода. – 2024. – 1 трав. – Електрон. дані. Подано виклад публічного інтерв'ю у межах виставкового проєкту "Голоси" у Музеї історії міста Києва Олександри Матвійчук - правозахисниці, лавреатки Нобелівської премії миру, очільниці Центру громадянських свобод, команда якого з 2014 р. фіксує злочини Росії проти України. Вона, зокрема, наголосила, що нинішня російсько-українська війна - найбільш задокументована війна в історії людства, що відкриває можливість змінити глобальний підхід до правосуддя за воєнні злочини. Правозахисниця розповіла про роботу Центру та висловила переконання, що після перемоги України у війні має бути створений міжнародний трибунал задля покарання за воєнні злочини, злочини проти людяності, геноцид, адже "якщо ми хочемо попередити війни в майбутньому, то ми маємо притягати до відповідальності ті держави і тих лідерів, які ці війни розпочинають". Текст: <https://umoloda.kyiv.ua/number/3907/180/182945/>

27. Кузнецов В. В. Стабільність та динаміка закону про кримінальну відповідальність: перспективи реалізації [Електронний

ресурс] / Віталій Володимирович Кузнецов, Лариса Олександрівна Кузнецова // Нове укр. право. – 2024. – № 1. – С. 119-125. *Розглянуто такі властивості закону про кримінальну відповідальність як стабільність та динаміка. Встановлено взаємозалежність між вказаними правовими категоріями. Констатовано, що в умовах воєнного стану пріоритет має динаміка закону про кримінальну відповідальність, та зазначено, що як перспективу при формуванні нового кримінального законодавства закладено пріоритет стабільності закону про кримінальну відповідальність. Підтримано положення проекту Кримінального кодексу України (КК України) щодо закріплення принципу стабільності кримінального законодавства.* Текст:

<http://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/569/517>

28. **Леменов О. "Дякуємо Андрію Єрмаку!" замість реформи кримінальної юстиції** [Електронний ресурс] / Олександр Леменов // Дзеркало тижня. – 2024. – 29 квіт. — Електрон. дані. *Проаналізовано стан справ у сфері кримінальної юстиції в Україні, зосереджуючись на проблемах, з якими стикається бізнес у контексті недоброчесної діяльності правоохоронних органів та прокуратури. Висвітлено неефективність вжитих заходів і обґрунтовано необхідність системних змін у цій сфері для забезпечення справедливості та захисту прав підприємців.* Текст: <https://zn.ua/ukr/reforms/djakuємо-andriju-jermaku-zamist-reformi-kriminalnoji-justitsiji.html>

29. **Липчанський М. В Україні спрощують міжнародний розшук** [Електронний ресурс] / Макчим Липчанський // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 30 квіт. — Електрон. дані. *Зазначено, що Кабінет Міністрів України (КМ України) за ініціативою Прем'єр-міністра Дениса Шмигала вніс до Верховної Ради України (ВР України) законопроект, який спрощує міжнародний розшук підозрюваних і доступ до їхніх речей і документів за кордоном. Як зазначено в пояснювальній записці, законопроект спрямований на вдосконалення механізмів міжнародного співробітництва у кримінальних*

справах. Він передбачає такі зміни до Кримінально-процесуального кодексу (КПК): введення терміна «міжнародний розшук», що впливає на ефективність міжнародного співробітництва з метою екстрадиції підозрюваних; спрощення розшуку підозрюваних (якщо вони не з'явилися на виклик слідчого чи прокурора, і є підстави вважати, що вони знаходяться за кордоном або на тимчасово окупованих територіях (ТОТ) – їх оголошують у міжнародний розшук; запровадження можливості застосування арешту для фактичної передачі іноземній державі на екстрадиційний запит особи, щодо якої минув термін екстрадиційного арешту тощо. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4682880-v-ukraini-sproschuuit-mizhnarodnyi-rozshuk>

30. Липчанський М. ТЦК каратимуть за порушення прав людини – Рада [Електронний ресурс] / Максим Липчанський // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 7 трав. — Електрон. дані. *Наведено коментарі в ефірі телеканалу "Київ 24" народного депутата, члена Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань національної безпеки, оборони та розвідки Федора Веніславського про те, що співробітники Територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки (ТЦК та СП) під час проведення мобілізації не повинні порушувати права людини, бо за це на них чекає покарання. За його словами, бувають випадки, які набувають не тільки суспільного розголосу, але на які реагують правоохоронні органи, якщо в діях представників ТЦК та СП є ознаки правопорушення (кримінальні чи адміністративні), котрі потім реєструються та розслідуються. Після таких скандальних випадків порушення прав людини представників ТЦК та СП звільняють і відправляють у бойові підрозділи.* Текст:

<https://ua.korrespondent.net/ukraine/4684875-ttsk-karatymut-za-porushennia-prav-luidyny-rada>

31. Лісіцина Ю. О. Домашнє насильство: криміналістична характеристика особи злочинця [Електронний ресурс] / Ю. О. Лісіцина,

І. Р. Серкевич // Юрид. наук. електрон. журн. – 2024. – № 3. – С. 422-426. *Досліджено проблему домашнього насильства, акцентовано увагу на його впливі на жінок і дітей. Зазначено, що насильство в сім'ї потребує уваги та втручання. Обговорено роль ювенальної юстиції у захисті прав дітей від насильства. Виділено можливі причини домашнього насильства, включаючи його походження з минулого. Проаналізовано можливі наслідки для дітей, що пережили насильство, і можливість повторення цих моделей поведінки в майбутньому.* Текст: http://www.lsej.org.ua/3_2024/104.pdf

32. **Мамченко Н. Верховна Рада внесла зміни до КПК щодо дистанційної участі ув'язнених в судових засіданнях** [Електронний ресурс] / Наталя Мамченко // Суд.-юрид. газ. – 2024. – 9 трав. – Електрон. дані. *Йдеться про ухвалення Верховною Радою України (ВР України) змін до Кримінального процесуального кодексу України (КПК України), які стосуються дистанційної участі ув'язненої особи в судовому засіданні. Зазначено, що фактично закон корегує відносно нові норми у КПК стосовно права учасників кримінального провадження брати участь у судовому засіданні в режимі відеоконференції поза межами приміщення суду з використанням власних технічних засобів і кваліфікованого електронного підпису.* Текст: <https://sud.ua/uk/news/publication/300226-verkhovnaya-rada-wnesla-izmeneniya-v-upk-o-distantсионnom-uchastii-zaklyuchennykh-v-sudebnykh-zasedaniyakh>

33. **Мамченко Н. До КПК та КК внесуть зміни щодо протидії розвідувально-підривній діяльності спецслужб іноземних держав** [Електронний ресурс] / Наталя Мамченко // Суд.-юрид. газ. – 2024. – 7 трав. — Електрон. дані. *Висвітлено зміст зареєстрованого у Верховній Раді України (ВР України) законопроєкту № 11228 про внесення змін до Кримінального кодексу України (КК України) та Кримінального процесуального кодексу України (КПК України), інших законодавчих актів України щодо врегулювання питань протидії розвідувально-підривній діяльності спеціальних служб іноземних держав. Зокрема дію ст. 43 КК*

України щодо виконання спеціального завдання з запобігання чи розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації, пропонується також поширити на виконання розвідувального чи контррозвідувального (спеціального) завдання. Окрім того, у Законі "Про контррозвідувальну діяльність" передбачено визначити, що суб'єктами контррозвідувальної діяльності є: Служба безпеки України (СБУ); розвідувальні органи України; Управління державної охорони України; Державна прикордонна служба України (ДПСУ). Також у Законі "Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів" законопроектом розширюється перелік осіб, які підлягають захисту, шляхом включення до нього співробітників, які беруть участь у контррозвідувальній діяльності, та осіб, залучених до конфіденційного співробітництва. Текст: <https://sud.ua/uk/news/publication/300029-v-upk-i-uk-vnesut-izmeneniya-kasatelno-protivodeystviya-razvedyvatelno-podryvnoy-deyatelnosti-spetssluzhbinostroannykh-gosudarstv>

34. **Мамченко Н. Кабмін вніс до Ради проект змін до КПК щодо процедур оголошення осіб у міжнародний розшук та екстрадиції** [Електронний ресурс] / Наталя Мамченко // Суд.-юрид. газ. – 2024. – 4 трав. – Електрон. дані. *Окреслено ключові норми зареєстрованого у Верховній Раді (ВР України) законопроекту № 11223 про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України (КПК України) щодо міжнародного співробітництва під час кримінального провадження, мета якого - вдосконалення механізмів міжнародного співробітництва у кримінальних справах. Зазначено, що запропоновані зміни дозволять нормативно і процесуально визначити момент початку міжнародного розшуку, зокрема передбачено внести зміни до деяких статей КПК України задля удосконалення процедури вирішення питань про передачу засуджених осіб та про виконання вироків судів іноземних держав в Україні та вироку суду України за кордоном.* Текст: <https://sud.ua/uk/news/publication/299442-kabmin->

[vnes-v-radu-proekt-izmeneniy-v-upk-po-protseduram-obyavleniya-lits-v-mezhdunarodnyy-rozysk-i-ekstraditsii](#)

35. Мамченко Н. Мобілізація засуджених – хто зможе розраховувати на умовно-дострокове звільнення від відбування покарання та як вони будуть служити [Електронний ресурс] / Наталя Мамченко // Суд.-юрид. газ. – 2024. – 9 трав. – Електрон. дані. *Висвітлено зміст ухваленого Верховною Радою України (ВР України) законопроекту № 11079-1 про мобілізацію засуджених, яким Кримінальний кодекс України (КК України) доповнено двома новими статтями - 81-1 і 336-2. Зазначено, що ст. 81-1 регулюватиме процедуру умовно-дострокового звільнення (УДЗ) від відбування покарання для проходження військової служби, а ст. 336-2 передбачає відповідальність за ухилення від прийняття на військову службу за контрактом особою, яку звільнено умовно-достроково від відбування покарання для проходження військової служби. Окрім того, у документі визначено, до кого не зможуть застосувати УДЗ, а також передбачено доповнити Кримінально-виконавчий кодекс ст. 154-1 про порядок УДЗ для проходження військової служби.* Текст:

<https://sud.ua/uk/news/publication/300207-mobilizatsiya-osuzhdennykh-kto-smozhet-rasschityvat-na-uslovno-dosrochnoe-osvobozhdenie-ot-otbyvaniya-nakazaniya-i-kak-oni-budut-sluzhit>

36. Мамченко Н. Судовий розгляд кримінальних справ у випадку заміни судді будуть продовжувати, а не починати спочатку [Електронний ресурс] / Наталя Мамченко // Суд.-юрид. газ. – 2024. – 7 трав. — Електрон. дані. *Окреслено ключові норми законопроекту № 11039 про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України (КПК України) "щодо оперативності кримінального провадження", який Комітет Верховної Ради України (ВР України) з питань правоохоронної діяльності рекомендував прийняти за основу. Зазначено, що автори законопроекту пропонують запровадити новаторський підхід до розуміння "незмінності складу суду", тобто після зміни складу суду розгляд кримінального*

провадження зможуть продовжувати, а не починати спочатку. Текст: <https://sud.ua/uk/news/publication/300026-sudebnoe-rassmotrenie-ugolovnykh-del-v-sluchae-zameny-sudi-budut-prodolzhat-a-ne-nachinat-snachala>

37. **Маслова О. О. Бойова обстановка та воєнний стан як кваліфікуючі ознаки військових кримінальних правопорушень** [Електронний ресурс] / О. О. Маслова // Міжнар. наук. журн. "Інтернаука". Серія : Юрид. науки. — 2023. — № 8 (66). — С. 86-92. *З'ясовано вплив конкретної обстановки на ступінь суспільної небезпеки кримінальних правопорушень. Встановлено, що вчинення кримінального правопорушення за умов воєнного стану значно впливає на суспільну небезпечність діяння і у більшості випадків має більш суворе покарання. Надано визначення терміна "бойова обстановка" та зазначено, що обстановка вчинення кримінального правопорушення має здатність перетворювати відповідне кримінальне протиправне діяння в його кваліфікований вид.* Текст: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/16963302375112.pdf>

38. **Метелев О. П. Проблемні аспекти способів збирання цифрових доказів у кримінальному провадженні** [Електронний ресурс] / О. П. Метелев // Юрид. наук. електрон. журн. – 2024. – № 2. — С. 449-453. *Досліджено специфіку та особливості способів збирання і формування цифрових доказових відомостей в досудовому та судовому провадженнях. Зроблено висновок, що доказові відомості у цифровому вигляді, особливо в умовах збройної агресії РФ проти України, складають значну частку доказового матеріалу кримінальних проваджень, що, своєю чергою, вимагає впровадження у кримінальний процес якісно нового підходу до використання у доказуванні цифрових доказів. Наголошено, що структура процесу доказування повинна включати в себе різні елементи, які властиві як інформаційному, так і іншим підходам до теорії доказів: збирання, закріплення, перевірку, оцінку, логічне обґрунтування тощо. Вказано на невідворотність адаптації класичної кримінально-процесуальної системи до цифрової реальності.* Текст: http://www.lsej.org.ua/2_2024/113.pdf

39. **Милостива І. Переваги та недоліки законопроекту "Про міжнародні оборонні компанії"** [Електронний ресурс] / Ілона Милостива // Юрид. практика. – 2024. – 3 трав. – Електрон. дані. Проаналізовано ключові норми зареєстрованого у Верховній Раді України (ВР України) законопроекту № 11214 "Про міжнародні оборонні компанії", яким має на меті врегулювати процедуру створення та діяльності міжнародних військових компаній (МОК) в Україні. У документі окреслено права МОК і послуги, які можуть надавати компанії, а також надано перелік випадків, коли МОК мають право застосовувати заходи фізичного впливу та зброю, а саме: для захисту себе або іншої особи від нападу, що становить загрозу життю, здоров'ю або майну; для запобігання незаконній спробі насильницьким шляхом заволодіти зброєю, боєприпасами та спеціальними засобами; у разі необхідності затримання правопорушника, який здійснив незаконне проникнення на охоронюваний об'єкт, вчиняє інші протиправні дії та чинить опір затриманню. Зроблено висновок, що деякі положення законопроекту є недостатньо чіткими та потребують доопрацювання, оскільки проєкт не містить чітких механізмів контролю за діяльністю приватних формувань, а деякі положення законопроекту можуть призвести до зловживання повноваженнями. Текст: <https://pravo.ua/perevahy-ta-nedoliky-zakonoproiektu-pro-mizhnarodni-oboronni-kompanii/>

40. **Моргун С. Як не повернути 90-х: зміни до КПК для захисту бізнесу від свавілля й тиску правоохоронців** [Електронний ресурс] / Сергій Моргун, Євген Артюхов // Дзеркало тижня. – 2024. – 4 трав. – Електрон. дані. Розглянуто проблеми українського бізнесу, який стикається з численними викликами та загрозами, такими як обмеження поставок, дії правоохоронців і рейдерство. Запропоновано системні зміни у правовому полі, спрямовані на забезпечення реального захисту інтересів підприємців. Зокрема, обговорено поправки до Кримінального процесуального кодексу (КПК), що мають обмежити можливість втручання СБУ у кримінальні провадження, а також розглянуто пропозиції щодо обмеження зловживань правоохоронців

у вилученні майна підприємств і встановлення більш прозорих процедур у проведенні обшуків. Наголошено на необхідності системних змін у законодавстві для стабілізації умов для бізнесу та економічного розвитку.

Текст: <https://zn.ua/ukr/business/jak-ne-povernuti-90-kh-zmini-do-kpk-dlja-zakhistu-biznesu-vid-svavillja-j-tisku-pravookhorontsiv.html>

41. **Мудрецька Г. В. Особливості використання спеціальних знань під час розслідування державної зради** [Електронний ресурс] / Г. В. Мудрецька // Юрид. наук. електрон. журн. – 2024. – № 2. — С. 454-457. *Досліджено особливості використання спеціальних знань під час розслідування державної зради. Визначено, що органи досудового розслідування стикаються зі значними складнощами розслідування цієї категорії злочинів, які обумовлені специфікою та механізмом злочинної діяльності, способами вчинення, наявними слідами та наслідками, та недостатністю застосування науково-технічних, тактичних засобів і можливостей використання спеціальних знань щодо їх ефективного виявлення та розслідування державної зради. На підставі аналізу окремих положень Кримінального процесуального кодексу України (КПК України) та даних слідчої практики розслідування злочинів, передбачених ст. 111 Кримінального кодексу України (КК України), визначено основні причини негативного фактора щодо своєчасного виявлення та дослідження слідової інформації під час розслідування державної зради. Текст: http://www.lsej.org.ua/2_2024/114.pdf*

42. **НААУ ініціює посилення відповідальності за перешкоджання праву особи на захист** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2024. – 10 трав. – Електрон. дані. *Йдеться про законопроект "Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за перешкоджання праву особи на захист", підготовлений Національною асоціацією адвокатів України (НААУ). У НААУ наголосили, що зростання тиску на адвокатуру загрожує погіршенням стану дотримання прав людини в Україні, а статистика порушень прав адвокатів свідчить про загрозову*

ситуацію для ефективної та безпечної професійної діяльності захисників. Проектом Закону пропонується доповнити ч. 1 ст. 374 Кримінального кодексу України (КК України) вказівкою на спеціального суб'єкта кримінального правопорушення – військовослужбовця, а також вказано, що вчинення протиправних дій в умовах воєнного або надзвичайного стану слід зробити особливо кваліфікованими складами злочинів (ст.ст. 374 та 397 КК України) та кваліфікуючою ознакою (ст.ст. 398, 399 КК України). Текст: <https://pravo.ua/naau-initsiiuie-posylennia-vidpovidalnosti-za-pereshkodzhannia-pravu-osoby-na-zakhyst/>

43. **Неділько Я. В. Завдання та система цифрової криміналістики** [Електронний ресурс] / Я. В. Неділько // Юрид. наук. електрон. журн. – 2024. – № 2. — С. 458-460. *Розглянуто завдання та систему цифрової криміналістики як окремої криміналістичної теорії. Зазначено, що стрімкий розвиток інформаційних технологій зумовлює необхідність вдосконалювати процес виявлення, фіксування, вилучення, зберігання, дослідження, оцінювання та використання електронних доказів, а також засобів і методів розслідування кримінальних правопорушень, вчинених із використанням інформаційних комп'ютерних технологій. Окреслено завдання цифрової криміналістики та вказано, що перелік завдань може змінюватися в залежності від розвитку інформаційних комп'ютерних технологій та потреб практики. Враховуючи завдання цифрової криміналістики, стрімкий розвиток інформаційних комп'ютерних технологій, особливості розслідування кримінальних кіберправопорушень, а також специфіку їх вчинення, запропоновано систему цифрової криміналістики.* Текст: http://www.lsej.org.ua/2_2024/115.pdf

44. **Ніколаєнко Т. 2000 гектарів землі і сенс блокади поляків: що стало відомо в суді над міністром Сольським** [Електронний ресурс] / Тетяна Ніколаєнко // LB. ua : [інтернет-сайт]. – 2024. – 26 квіт. – Електрон. дані. *Йдеться про судове засідання з обрання запобіжного заходу міністру аграрної політики та продовольства Миколі Сольському, якому детективи*

Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) інкримінують створення злочинної схеми, внаслідок реалізації якої її учасники у 2017 - 2021 рр. заволоділи 1250 земельними ділянками загальною площею 2493 га вартістю 291 млн грн. У результаті розгляду справи суд вирішив обрати М. Сольському запобіжний захід у вигляді тримання під вартою або застави у 75 млн. Текст: https://censor.net/ua/resonance/3486422/pidozra_solskomu

45. Перепелиця С. І. До питання документування злочинів, пов'язаних із колабораційною діяльністю [Електронний ресурс] / С. І. Перепелиця // Юрид. наук. електрон. журн.. – 2024. – № 2. — С. 465-468. *Розглянуто проблемні питання щодо документування злочинів, пов'язаних із колабораційною діяльністю. Відзначено, що в умовах широкомасштабного російського вторгнення розслідування колабораційних діянь набувають значної актуальності. Наведено класифікацію фактичних даних, які висвітлюють злочинні дії підозрюваних осіб і підлягають виявленню та документуванню. З урахуванням систематизованих фактичних даних виокремлено напрями документування злочинних дій підозрюваних осіб. На основі аналізу практичної діяльності встановлено, що електронні відображення, які у подальшому стають доказами у кримінальних провадженнях із колабораційної діяльності, найчастіше виявляються: у пам'яті телефона, ноутбука чи комп'ютера у вигляді фото чи відеоматеріалів; на жорстких накопичувачах: на магнітних дисках, оптичних носіях, флеш-картах; у соціальних мережах тощо.* Текст: http://www.lsej.org.ua/2_2024/117.pdf

46. Попович Є. М. Службові правопорушення та відповідальність працівників судово-експертних установ у кримінальному провадженні України [Електронний ресурс] / Є. М. Попович // Юрид. наук. електрон. журн. – 2024. – № 2. — С. 469-472. *Розглянуто актуальні питання щодо обов'язків працівників судово-експертних установ у кримінальному судочинстві в Україні. Зазначено, що вид юридичної відповідальності посадових осіб судово-експертних установ у*

кримінальному судочинстві в Україні є своєрідним. Указано, що моральна відповідальність працівників судово-експертних установ настає у разі порушення етичних норм професійної діяльності працівників судово-експертних установ. Особливу увагу приділено аналізу процесуальних обов'язків персоналу судово-експертних установ. Надано рекомендації щодо підвищення відповідальності за дії як фігуранта кримінальної справи, так і працівника судово-експертної установи. Текст:

http://www.lsej.org.ua/2_2024/118.pdf

47. **Прокопенко В. О.** Роль тимчасового доступу до речей та документів при розслідуванні кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності [Електронний ресурс] / В. О. Прокопенко // Журн. східноєвроп. права : [електрон. наук.-практ. вид.] / ПВНЗ “Ун-т сучас. знань”. – 2024. – № 121. – С. 107-112. Узагальнено, що чинне кримінальне процесуальне законодавство містить правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження, які є застосовними також і при тимчасовому доступі до речей і документів, серед яких: обов'язковість застосування судового контролю; визначений порядок звернення із відповідним клопотанням; наведений перелік обставин, які підлягають доведенню особою, що звертається із клопотанням; закріплення обов'язку слідчого судді, суду оцінити реальну можливість отримати речі та документи, не застосовуючи захід забезпечення кримінального провадження; визначення обов'язку сторін подати докази обставин, на які вони посилаються; вимога долучення до матеріалів клопотання витягу з Єдиного реєстру досудових розслідувань (ЄРДР). Текст: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2024/04/prokopenko_121.pdf

48. **Пустіва В.** Рада ухвалила закон про мобілізацію засуджених [Електронний ресурс] / Валентина Пустіва // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 8 трав. — Електрон. дані. Наведено тези допису в Telegram народного депутата України Ярослава Железняка про ухвалення Верховною Радою України (ВР України) в цілому законопроекту № 11079-1 про

мобілізацію деяких категорій засуджених. За словами депутата, ризики щодо антикорупції, на яких наголошував антикорупційний комітет, частково прибрали. Зокрема, право мобілізуватися з тюрми прибрали для депутатів і частини топ-корупціонерів (із винятками), а також – для винних у тяжких злочинах (на кшталт убивства, звалтування). Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4685096-rada-ukhvalyla-zakon-pro-mobilizatsiui-zasudzhenykh>

49. **Пустіва В. Суд визначив, коли релігійні переконання дозволяють не судити ухилянта** [Електронний ресурс] / Валентина Пустіва // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 8 трав. — Електрон. дані. Вказано, що Кримінальний касаційний суд Верховного Суду (ККС ВС) визначив, коли релігійні переконання громадянина не передбачають кримінальної відповідальності за ухилення від призову на військову службу під час мобілізації. Як зазначив ККС ВС, гарантоване ст. 9 "Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод" право сповідувати свою релігію або переконання в аспекті можливості сумлінної відмови від військової служби не є абсолютним і може бути обмежене. Зауважено, що, відмовляючись від служби у Збройних силах України (ЗСУ) з міркувань совісті, військовозобов'язаний має продемонструвати наявність глибоких, щирих і послідовних релігійних переконань певними даними, крім власних слів і тверджень близьких осіб. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4685176-sud-vyznachyv-koly-relihiini-perekonannia-dozvoliauit-ne-sudyty-ukhylianta>

50. **Росія має відповісти за знищення культурної спадщини України – Карандєєв** [Електронний ресурс] // Укрінформ : [укр. інформ. сайт]. – 2024. – 6 трав. – Електрон. дані. За словами очільника Міністерства культури та інформаційної політики (МКІП), у сьомому пункті Формули миру про "Відновлення справедливості" зазначено, що РФ має нести відповідальність за всі скоєні міжнародно правові злочини. Йдеться не лише про терористичні акти проти нашої держави та мирного населення, але й про знищення культурної спадщини України. З початку повномасштабного

вторгнення від російських ракет вже було знищено або пошкоджено понад 1000 пам'яток. Як зазначають у МКІП, кожен день список злочинів, скоєних РФ, стає більшим. Одним із головних завдань зараз є об'єднання світової спільноти з метою примусити РФ до миру, зауважили в МКІП. Текст: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3860705-rosia-mae-vidpovisti-za-znisenna-kulturnoi-spadsini-ukraini-karandeev.html>

51. 791 день повномасштабної війни в Херсонській області: узагальнення подій [Електронний ресурс] / [Укр. Гельсін. спілка з прав людини]. – [Херсон], 2024. – Електрон. дані. – Режим доступу: <https://www.helsinki.org.ua/articles/791-den-povnomasshtabnoi-viyny-v-khersonskiy-oblasti-uzahalnennia-podiy> – Назва з екрана. – Дата публікації: 09.05.2024. Подано узагальнену інформацію, зібрану приймальною Української Гельсінської спілки з прав людини (УГСПЛ) у м. Херсон у межах глобальної ініціативи "Трибунал для Путіна" ("Т4Р") про ймовірно скоєні окупантами міжнародні злочини (геноцид, злочини проти людяності, воєнні злочини) на території Херсонської області за 791 день (24.02.2022 – 24.04.2024) повномасштабної російської агресії проти України. Задokumentовано та внесено до бази даних 7312 епізодів.

52. Теремецький В. І. Правові засади контролю за вчиненням злочину під час розслідування одержання неправомірної вигоди [Електронний ресурс] / В. І. Теремецький, Л. В. Білінська // Журн. східноєвроп. права : [електрон. наук.-практ. вид.] / ПВНЗ "Ун-т сучас. знань". – 2024. – № 121. – С. 23-31. Висвітлено правові засади та проаналізовано положення законодавства та праці науковців щодо контролю за вчиненням злочину під час розслідування одержання неправомірної вигоди.. Встановлено, що проведення контролю здійснюється на підставі ст. 271 Кримінального процесуального кодексу України (КПК України) та ст. 8 Закону України "Про оперативно-розшукову діяльність". Описано характерні ознаки такої дії як контроль за вчиненням злочину, включаючи форми та методи проведення, відповідно до законодавства. Текст:

http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2024/04/teremetskyi_bilinska_121.pdf

53. **Тітова Н. В. Кримінально-процесуальна характеристика елементів події кримінального правопорушення, які підлягають доказуванню у кримінальному провадженні** [Електронний ресурс] / Н. В. Тітова // Міжнар. наук. журн. "Інтернаука". Серія : Юрид. науки. — 2023. — № 8 (66). — С. 107-113. *Проаналізовано сутнісні та пов'язані між собою елементи події кримінального правопорушення, які входять в предмет доказування у кримінальному провадженні. На підставі аналізу чинного законодавства визначено критерії доказування події кримінального правопорушення, а також кримінально процесуальні норми, які регулюють процес її доказування. Підтримано позицію, відповідно до якої у кримінально-процесуальному законі України подія кримінального правопорушення та її елементи є обов'язковими частинами предмета доказування у кожному кримінальному провадженні.* Текст: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/16963302375112.pdf>

54. **Тіщенко В. В. Криміналістика в системі сучасної юриспруденції** [Електронний ресурс] / В. В. Тіщенко, Ю. В. Тіщенко // Юрид. наук. електрон. журн. — 2024. — № 2. — С. 473-476. *Розглянуто питання класифікації юридичних наук у світлі різних поглядів на сутність і предмет криміналістики та визначення її місця у системі сучасної юриспруденції. Приділено увагу розмежуванню таких понять як "юридичні знання", "юридична наука" і "юриспруденція". Досліджено міждисциплінарний зв'язок криміналістики з іншими юридичними науками, насамперед із кримінальним правом, кримінальним процесуальним правом, криміналогією, теорією оперативно-розшукової діяльності, судовою експертологією, та показано її значення у забезпеченні кримінального провадження, а також доказової діяльності у різних сферах правозастосування.* Текст: http://www.lsej.org.ua/2_2024/119.pdf

55. **Топчій В. В. Сутність і зміст кримінально-процесуальних засад запобігання злочинам в Україні** [Електронний ресурс] / В. В. Топчій, О. Г. Колб, В. С. Ковальчук // Юрид. наук. електрон. журн. – 2024. – № 2. — С. 477-480. *На підставі аналізу доктринальних джерел, нормативно-правових актів і практики реалізації завдань, що стосуються кримінального провадження, з'ясовано сутність і зміст кримінально-процесуальних засад запобігання кримінальним правопорушенням. Зокрема встановлено, що у ході кримінального процесу учасники сторони обвинувачення (дізнавач, слідчий і прокурор) здійснюють так звану "слідчу профілактику", зміст якої зводиться до запобігання вчиненню нових злочинів. Доведено необхідність доповнення чинного Кримінального процесуального кодексу України (КПК України) інститутом "причин і умов злочинності", який би, з одного боку, зобов'язував учасників сторони обвинувачення виявляти причини і умови, що сприяли вчиненню конкретних кримінальних правопорушень, а з іншого, давав би їм можливість приймати процесуальні рішення, спрямовані на усунення, блокування, нейтралізацію визначених у кримінальному провадженні вказаних детермінант злочинності.* Текст:

http://www.lsej.org.ua/2_2024/120.pdf

56. **У Комітеті з питань правоохоронної діяльності опрацьовується законопроект щодо врегулювання питань протидії розвідувально-підривній діяльності спеціальних служб іноземних держав** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Верхов. Рада України: офіц. вебпортал. – 2024. – 7 трав. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що у Комітеті Верховної Ради України (ВР України) з питань правоохоронної діяльності знаходиться на опрацюванні проєкт Закону України "Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України, інших законодавчих актів України щодо врегулювання питань протидії розвідувально-підривній діяльності спеціальних служб іноземних держав" (реєстр. № 11228 від 30.04.2024). Метою законопроекту є унормування питань щодо правового захисту осіб,*

які виконують контррозвідальні (спеціальні) завдання, в тому числі залучених до конфіденційного співробітництва, а також врегулювання повноважень суб'єктів контррозвідальної діяльності, шляхом внесення змін до Кримінального кодексу України (КК України), Кримінального процесуального кодексу України (КПК України), законів України "Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів", "Про контррозвідальну діяльність", "Про доступ до судових рішень". Текст: https://www.rada.gov.ua/news/news_kom/249249.html

57. **Федчак І. А. Щодо визначення поняття моделі запобігання злочинності: превенція злочинів за допомогою зміни навколишньої інфраструктури (crime prevention through environmental design - cpted)** [Електронний ресурс] / І. А. Федчак // Міжнар. наук. журн. "Інтернаука". Серія : Юрид. науки. — 2023. — № 8 (66). — С. 114-119. *Висвітлено зміст поняття моделі запобігання злочинності - превенція злочинів за допомогою зміни навколишньої інфраструктури (Crime Prevention Through Environmental Design - CPTED). Констатовано, що досліджувана модель організації правоохоронної діяльності є проактивною, оскільки зусилля співробітників правоохоронних органів та інших суб'єктів, відповідальних за підтримання стану правопорядку, спрямовуються на нейтралізацію детермінуючих злочинну поведінку чинників. Установлено, що ключовими елементами, які складають зміст поняття моделі превенції злочинів за допомогою зміни навколишньої інфраструктури є проактивність, комплексність застосування заходів профілактичного впливу, усунення ризиків через проектування та внесення змін у місцевість або простір (проектування освітлення, робота з озелененням, усунення ознак занедбаності, ліквідація зручних для злочинців шляхів відступу, продумане планування входів та виходів до житлових, комерційних та інших приміщень тощо) з метою посилення захищеності від можливого прояву злочинної поведінки через формування переконання про неможливість уникнення*

викриття та притягнення до відповідальності. Текст: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/16963302375112.pdf>

58. **Ференц О. І. Щодо запобігання та протидії домашньому насильству в Україні** [Електронний ресурс] / О. І. Ференц // Юрид. наук. електрон. журн. – 2024. – № 3. – С. 370-372. *Розглянуто проблему домашнього насильства в Україні, вказано на його поширеність серед жінок, дітей і похилого населення, а також на тенденцію до зростання насильства проти чоловіків. Незважаючи на криміналізацію насильства в сім'ї, виступає потреба у термінових заходах для запобігання йому на окупованих територіях. Пропонується посилення правових наслідків для порушників, розробка стратегій підвищення обізнаності та забезпечення доступу до анонімних послуг для постраждалих. Зауважено, що прийняття нового базового Закону України "Про запобігання та протидії домашньому насильству", ратифікація Стамбульської конвенції, що зумовили виникнення нових видів адміністративного примусу, є рішучими кроками для зменшення випадків домашнього насильства.* Текст: http://www.lsej.org.ua/3_2024/90.pdf

59. **Ханін С. Особливості здійснення спеціального досудового розслідування чи індульгенція від ВАКС - блог адвоката Семена Ханіна** [Електронний ресурс] / Семен Ханін // Юрид. практика. – 2024. – 29 квіт. — Електрон. дані. *Йдеться про деякі проблеми спеціального досудового розслідування (СДР). Зокрема висловлено думку, що практика, коли сторона обвинувачення після отримання дозволу на СДР змінює повідомлення про підозру та/або повідомляє про нову підозру та не звертається знов за дозволом на СДР, вважаючи, що діє попередній дозвіл, суперечить чинному законодавству України. Обгрунтовано, що дозвіл на СДР потрібно отримувати кожен раз, відповідно, як сторона обвинувачення змінює та/або повідомляє про нову підозру.* Текст: <https://pravo.ua/osoblyvosti-zdiisnennia-spetsialnoho-dosudovoho-rozsliduvannia-chy-indulhentsiia-vid-vaks-bloh-advokata-semena-khanina/>

60. **Цехан Д. М. Використання соціальних медіа для вирішення ідентифікаційних завдань під час виявлення та розслідування злочинів, пов'язаних із державною зрадою** [Електронний ресурс] / Д. М. Цехан, А. С. Мурашко // Юрид. наук. електрон. журн. – 2024. – № 2. — С. 481-483. *На підставі аналізу статистичних даних акцентовано на тенденційних змінах у структурі та динаміці злочинності, що зумовлено тривалим на території України збройним конфліктом. Вказано, що у структурі механізму такої злочинної діяльності значна роль належить різним типам соціальних медіа, що зумовлено широкою доступністю інформаційних технологій для усіх верств населення. Детально проаналізовано структуру та поширеність різних типів соціальних медіа серед населення України. Виокремлено три основні напрями використання соціальних медіа під час розслідування, а також основні напрями та завдання моніторингу соціальних мереж правоохоронними органами. Наголошено, що такий моніторинг фактично є однією із форм оперативного обслуговування кіберпростору, та окреслено основні завдання такої діяльності.* Текст: http://www.lsej.org.ua/2_2024/121.pdf

61. **Чорномаз О. Б. Нормативно-правова база щодо протидії домашньому насильству та фактори, що спричиняють акти домашнього насильства** [Електронний ресурс] / О. Б. Чорномаз // Журн. східноєвроп. права : [електрон. наук.-практ. вид.] / ПВНЗ “Ун-т сучас. знань”. – 2024. – № 121. – С. 65-73. *Розглянуто проблему домашнього насильства під час військової агресії, зокрема вказано на загострення цієї проблеми та можливе недостатнє реагування суспільства. Наведено правову характеристику домашнього насильства та види насильства, а також причини його прояву. Здійснено порівняльний аналіз кількості звернень до правоохоронних органів стосовно домашнього насильства загалом та щодо насильства над дітьми. Наголошено на різних формах і чинниках, які можуть сприяти появі насильства, зокрема під час війни. Також зазначено про мовний бар'єр і відсутність знань, що можуть ускладнювати реагування на домашнє*

наси́льство, та зменшення швидкості реагування працівників поліції у зв'язку з іншими завданнями, такими як охорона громадського порядку в районах, близьких до зон бойових дій. Текст: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2024/04/chornomaz_121.pdf

62. **Шинаєв С. С. Криміналістична характеристика державної зради** [Електронний ресурс] / С. С. Шинаєв // Журн. східноєвроп. права : [електрон. наук.-практ. вид.] / ПВНЗ “Ун-т сучас. знань”. – 2024. – № 121. – С. 113-119. *Констатовано, що в світлі активної військової агресії та повномасштабного вторгнення РФ на територію України, встановлення воєнного стану у нашій країні привело до появи та необхідності вирішення низки важливих завдань, пов'язаних зі зростанням рівня злочинності, зокрема злочинів, що загрожують суверенітету та територіальній цілісності. Один із таких злочинів – державна зрада, передбачений ст. 111 Кримінального кодексу України (КК України), що значно підриває громадську безпеку та загрожує національній безпеці країни. При цьому слід враховувати підвищену небезпеку таких злочинів в умовах воєнного стану, оскільки вони стають серйозним фактором загрози для національної безпеки. Зроблено висновок, що оптимізація та підвищення ефективності запобігання державній зраді значною мірою залежить від рівня розробленості теоретичних засад створення криміналістичної характеристики цього кримінального діяння.* Текст:

http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2024/04/shynaiev_121.pdf

63. **Що треба знати про захист прав на інтелектуальну власність** [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2024. – 29 квіт. – Електрон. дані. *Зазначено, що право інтелектуальної власності (ІВ) - це право особи на результат інтелектуальної, творчої діяльності або на інший об'єкт права ІВ. До права ІВ відносяться особисті немайнові та майнові права ІВ. Розглянуто об'єкти та суб'єкти права ІВ, особисті немайнові права ІВ, питання захисту права ІВ судом, строк чинності прав ІВ, відповідальність за порушення прав ІВ (кримінальну, адміністративну, цивільно-правову).*

Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/shcho-treba-znati-pro-zahist-prav-na-intelektualnu-vlasnist.html>

**Підготовлено відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

10 травня 2024 року

Відповідальний за випуск: Зайченко Н. Я.